

ESCALADA EN ROCA

Textos: Albert Betran, Jordi Lalueza, Joan Vidal,
Benjamí Audet, Joan Gelabert, Dani Brugarolas i
Pako Sánchez

Escalades d'alta muntanya

La via: un parell de llargs en plena paret ens duen a la boca de la gran canal central. La seguim sense dificultat fins al tram final de la paret, on s'opta per encarrar el mur compacte de la dreta fins a la cresta per finalitzar l'escalada en un ambient força alpí. Hi ha possibilitat d'escapar-se per la canal i anar directes al cim si no ens veiem en cor d'escalar els últims llargs. La via també s'ha escalat a l'hivern.

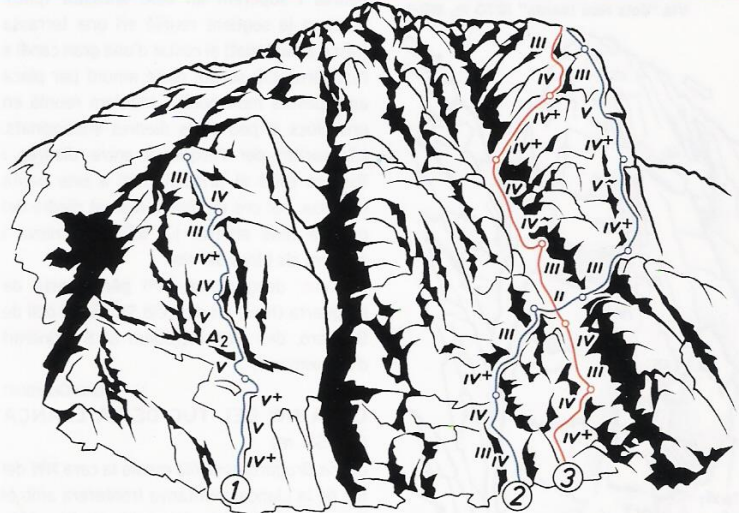
Descens: tenim 2 opcions; la 1a i més ràpida és baixar per la cara S anant a buscar el collet que uneix el Tuc de la Llança amb l'Escòrnacrabes. Desgrimpem la canal entre ambdues parets i anem a buscar el camí d'aproximació. La 2a és descendir també al S, però per un corriol que ens durà cap al port de la Bonaigua. És un descens més evident i ens permet fer travessa, però ens allunya del punt de partida.

DANI BRUGAROLAS

CRESTA SE DEL MALH DE BOLARD (2.752 m)

Si com a Val d'Aran tenim la imatge de muntanyes confortables, amables, turístiques..., ens n'hem d'anar al quadrant més NE del país per trobar-hi el màgic oblit que amb tanta freqüència impregna els racons pirinencs. Sempre, anem on anem, podrem deixar-nos sorprendre per la serralada esquerra, rudimentària, perduda... A l'Aran el lloc insigne seria el despoblat Montgarri, on avui en dia trobem el refugi Amics de Montgarri. Una mica a ponent del lloc se situa la coma de l'Horcalh. És un indret tranquil, encisador i solitari que ens amaga un darrer secret per als muntanyencs: una cresta de poca dificultat, però airosa i divertida, que enllaça el port

TUC DE LA LLANÇA. CARA NORD-OEST

1. Via "Rústico-Palònia" (120 m, MD/A₂) • 2. Via "Impopular" (250 m, D+) • 3. Via "Brugarolas-Orfila" (265 m, D+)

d'Òrila amb el cim del Malh de Bolard. La soledat de l'entorn es veu agreujada per l'espectre de les runes del que va ser un poblat miner francès a principis del segle passat. Les boques de les mines se situen al vessant S del Malh de Bolard, a uns 2.400 m, i en surten els rails que creuen el port d'Òrila cap a les terres del Couserans. Una explotació minera francesa que representava una incursió en territori espanyol. Sigui com sigui, les muntanyes han restat alienes a les activitats humanes i avui en dia aquests cims de reflexos metàl·lics s'alcen com a vigilants silenciosos de les vagonetes abandonades i dels forats de les mines, on l'aire sembla entrar-hi per no sortir-ne mai més.

Nom de la via: cresta de les Cingles

Desnivell acumulat: 500 m (1.200 m si comptem l'aproximació)

Dificultat: PD+ (màx. III°)

Horari: 2-3 h per a gent avesada a les crestes.

Material: corda curta auxiliar per als primers ressalls, algun tascó o friend d'auxili.

Aproximació: des de Montgarri (1.630 m) seguim el camí en direcció W fins a les runes del mas de Cabau. Prenem un corriol al N que ens du cap a la coma de l'Horcalh. Passem pels plans dels Escalèrs i continuem al N. La nostra marxa es va orientant gradualment cap al NE i E. Trobarem balises de fusta que indiquen el camí evident fins al port d'Òrila. 1:45 h.

La via: des del port (2.318 m) guanyem la part inferior del 1r ressall per una xemeneia-canal herbada (II+) fins a l'altura d'una lleixa. La seguim fins a la dreta d'un pi nan. Pugem pel fil de l'esperó (III°) i per pendents fàcils. L'aresta presenta una successió de bretxes i ressalls poc remarcables (II°) fins al Tuc dels Cingles (2.570 m). L'aresta baixa lleugerament fins a una mena de collet. En arribar a l'altura d'uns blocs fissurats, pugem pel llavi dret de l'esperó (III-) on, a la part alta, la roca deixa pas a una cúpula d'herba. És el cim del Tuc del Pietà (2.623 m). Continuem al NW tot deixant enrere fàcils ressalls d'una aresta horitzontal que torna a guanyar alçària per grades d'herba i pendents tarterosos fins a l'ample cim del Malh de Bolard (2.752 m).

Descens: comencem el descens per l'ampla aresta SW per continuar en ple vessant S. No ens perdem la visita a les runes de les mines de l'Horcalh. Prenem el caminet del carrilet a l'E/SE que ens comunicarà amb el sender utilitzat per fer l'aproximació. 2 h des del cim fins a Montgarri.

PAKO SÁNCHEZ

La cresta del Malh de Bolard vista des del mateix cim (al fons destaca el Tuc de Barlonguèra), amb el vessant del Couserans cobert de boira. Foto: Jordi Longás